

Belgie – Belgique
P.B.
1860 MEISE
2/2918

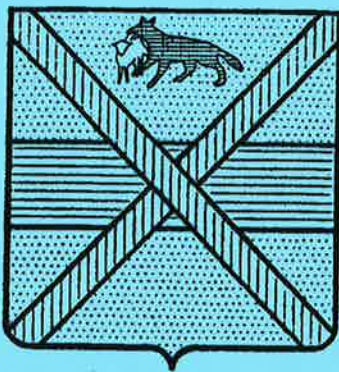
Afgiftekantoor: 1860 Meise

Berla

Heemkundige kring

Meise Oppem Wolvertem

en omgeving

Archief en bibliotheek

Brusselsesteenweg 73

1860 Meise

Berla is aangesloten bij

Vlaams Centrum voor Volkscultuur

Driemaandelijks tijdschrift

Nr. 68 – juni 2002

VLAAMSE
CONTACTCOMMISSIE
MONUMENTENZORG

BERLA

vzw

Heemkundige Kring
Voor
Meise – Oppem – Wolvertem
En omgeving

- Zetel van de kring** : Brusselsesteenweg 73, 1860 Meise
- Raad van Beheer** :
- * Ere-voorzitter
Raoul Moyson
 - * Voorzitter
Michel Van den Broeck
 - * Secretaris
Peter Carrière
 - * Penningmeester
Wim Van Campenhout
 - * Beheerders
Raymond Moreau, Roger Moerenhout
- Tijdschrift** : verschijnt driemaandelijks
jaarabonnement en lidgeld € 9
los nummer € 3
betaling via rekening 001-1189490-55
redactie-coördinatie : Raymond Moreau
de auteurs zijn verantwoordelijk voor hun bijdrage
- Bibliotheek en archief** : De Snipper (lokaal 3)
Brusselsesteenweg 73 1860 Meise
Toegankelijk :
* 1ste woensdag van de maand van 14u tot 17u
* 3de dinsdag van de maand van 20u tot 22u
behalve op feestdagen en in juli & augustus
- Contacten** : Michel Van den Broeck 015 71 53 31
Peter Carrière 015 74 03 00 of
02 269 29 52
- Website** : <http://www.geocities.com/athens/acropolis/6661/>
E-mail : berla53@hotmail.com

Berla verzamelt

- alle documenten over de gemeente Meise en omgeving zoals oude weekbladen, persknipsels, foto's, affiches, zichtkaarten, landkaarten, ...
- alle documenten over inwoners van Meise zoals doodsprentjes, familiearchief, kavelbrieven, foto's, notariële akten, ...
- alle voorwerpen in verband met ambachten en stielen van vroeger, boerenalaam, leefmilieu een gewoonten van onze voorouders

Werp niets weg, contacteer eerst Berla

INHOUD

Ten geleide		2
Abdij van Grimbergen 1775	Jos Boschmans	3
De Houtzagerij Jan De Cock	Jef Van den Brande	13
Het Sint-Lutgardisbeeld (slot)	Michel Van den Broeck	17
De Historie van "Den Triomf"	Piet De Cuyper	23

BERLA

driemaandelijks tijdschrift
nummer 68 - juni 2002

TEN GELEIDE

Wanneer een vereniging aan een bestuurslid de eretitel van zijn functie toekent dan geschiedt dit niet noodzakelijk omwille van zelfverklaarde verdienste. Onze nieuwe erevoorzitter **Raoul Moyson** stond reeds in 1982 als stichtend lid aan de wieg van BERLA. Ondervoorzitter en vervolgens voorzitter in moeilijke tijden, blijft hij nog steeds actief als bestuurslid. Zonder zijn discrete tussenkomsten en praktische organisatiegeest zouden initiatieven als de grote Ganztentoonstelling en deze over d'Hooghvorst en de slag van Imde niet zijn tot stand gekomen. Voor de d'Hooghvorsttentoonstelling schreef hij trouwens ook de begeleidende brochure. Tijdens haar laatste gesprek met de huidige voorzitter drukte wijlen Mevrouw Van Hemeldonck daarom de wens uit dat de eretitel aan Raoul Moyson zou verleend worden.

De familie **Van Hemeldonck** schonk aan BERLA talrijke waardevolle documenten die in een afzonderlijk fonds zullen bewaard blijven. De bijzondere dank van het bestuur gaat uit naar de schenking van de volledige verzameling toponymische steekkaarten. Twee actieve leden van onze kring hebben aangeboden dit levenswerk voort te zetten en voor verdere publicatie in het tijdschrift klaar te maken.

Na het overlijden van de Grimbergse abt J.B. Sophie in 1775 werd de staat van goederen van de abdij opgemaakt. **Jos Boschmans** stelde hiervan een uittreksel met betrekking tot de parochie Meise ter beschikking, werkelijk een kluif voor liefhebbers van toponymie en oude beroepen. **Jef Van den Brande** vertelt de geschiedenis van de houtzagerij van Jan De Cock te Wolvertem en belooft nog meer fraais over de industriële archeologie van deze gemeente.

Michel Van den Broeck exposeerde tijdens het Erfgoedweekend op 20 en 21 april 2002 een deel van zijn Hammeneckerverzameling in het gemeenschapshuis van Mariekerke. Hij voltooit in dit BERLA-nummer zijn artikel over het teruggevonden Sint-Lutgardisbeeld van pastoor Jan Hammenecker. En wat "Zaal Triomf" te maken heeft met het toneelstuk te Meise wordt in de bijdrage van **Piet De Cuyper** uitgebreid uit de doeken gedaan.

Medard Moerenhout, ook een toegewijd BERLA-medewerker van het eerste uur, bezorgde langs elektronische weg talrijke korte wetenswaardigheden uit de plaatselijke parochieregisters, die in volgende nummers zullen verschijnen. Het najaar belooft behoorlijk druk te worden : de inhuldiging van de nieuwe beiaard, de cultuurbeurs en, naar verluidt, een belangrijke manifestatie in het kasteel van Bouchout waarbij zelfs de Mexicaanse ambassade zou aan te pas komen ...

U verneemt er ongetwijfeld meer over in de volgende aflevering van

BERLA

Abdij van Grimbergen : Staat van goederen anno 1775.

Na het overlijden van abt J. B. Sophie (11 mei 1775), werd op 22 mei 1775 Marcellus De Vos, abt van Sint-Michiels, tot kommissaris benoemd om samen met Crumpipen, kanselier van Brabant, de verkiezing van een nieuwe abt van Grimbergen voor te zitten en *de staat van goederen van de abdij te onderzoeken*.

Een dergelijke staat moest van overheidswege bij iedere abtswissel worden opgesteld. Het is een zeer gedetailleerde boekhoudkundige inventaris van alle inkomsten en uitgaven van de abdij. Uiteraard bevat zulk een staat een overvloed aan interessante gegevens.

Een extract met betrekking tot de gegevens van de parochie Meise wordt hierna gegeven.

08-7-1775

Bewijs ende Staet Generael van alle het tijdelijck der Abdije van Grimberghen, Order van Premonstreyt gelegen in het hertoghdom van Brabant, behelsende alle des selfs innekomen, ontfanck, lasten ende uytgeef - opgenomen in guldens, stuyvers en oorden Brabants courant - opgedraegen ende gepresenteert aen de Seer Eerweerdighe heeren Commissarissen, benoemt ende gedeputeert door sijne konincklycke hoogheyt tot het afnemen ende ontfangen der voisen ofte suffragien voor de Nominatie van eenen nieuwen Abt, in plaetse van den Eerweerdighsten heere *Joannes Baptista Sophie* in den heere laestelijck overleden.

Praenotandum.

Verscheyde deelen van desen ontfanck ende uytgeef sijnde in graenen ende andere waeren in specie, welcke men heeft moeten weerdeeren tot het opstellen van eenen exacten ende pertinenten staet ; soo heeft men alhier geweerdeert de graenen volgens den spijcker der stadt van Brussel, bij fractie van de thien laetste jaeren, te weten van 1765 inclus tot 1774 inclusief.

Volgens deze fractie sijn de prijzen der graenen bij fractie van de 10 laeste jaeren als volght :

De terwe het sister	3 = 8 = 1
het coren	2 = 6 = 0
de geirst	2 = 0 = 0
haever	1 = 6 = 1

De andere waeren ofte specien sijn geweerdeert soo wegens den ontfanck als wegens den uytgeef als volght

een kalf	10 = 0 = 0
eenen haemel	7 = 0 = 0
een lam	2 = 16 = 0
een pond boter	0 = 3 = 2

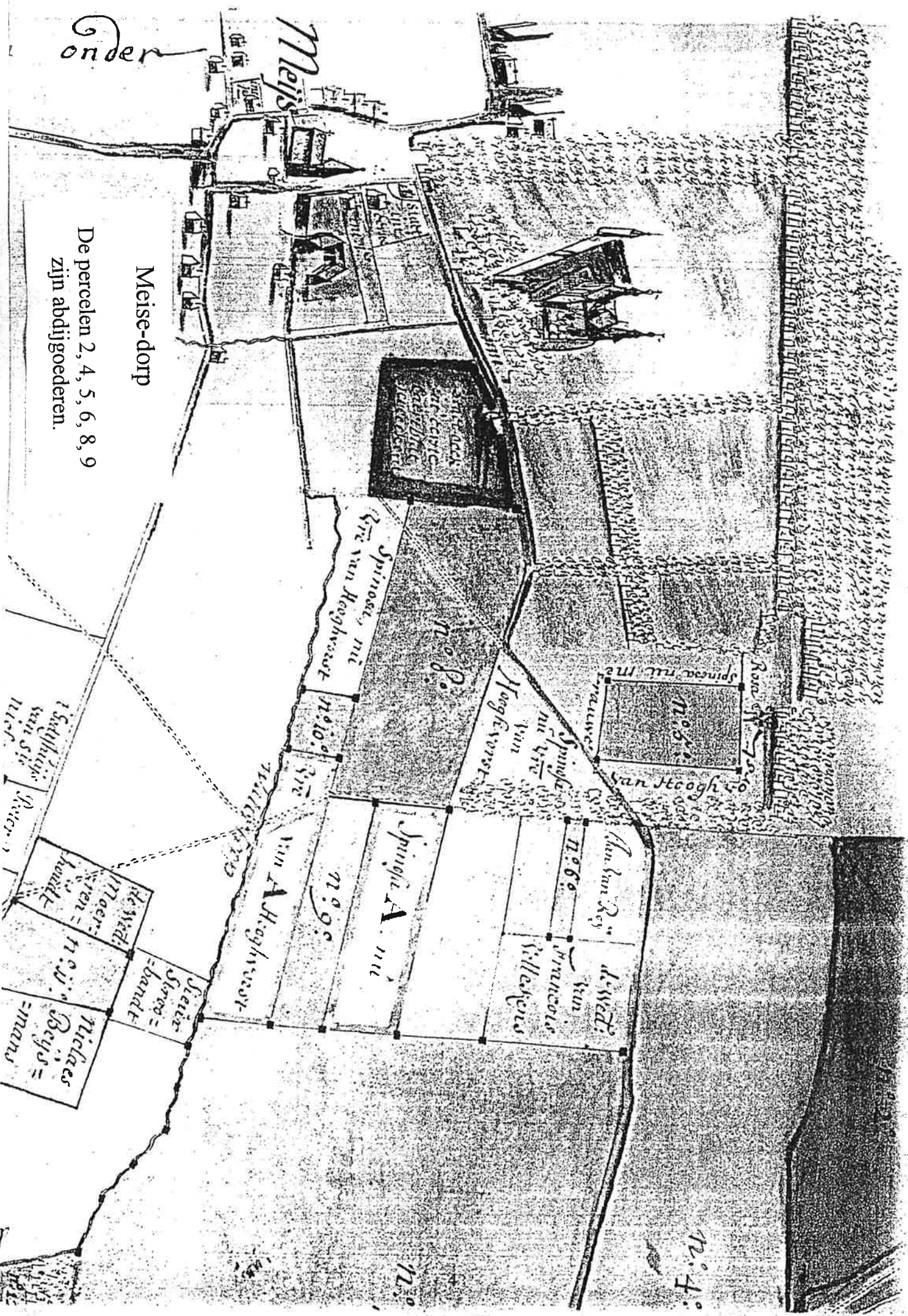
→ Na deze inleiding volght de gedetailleerde opgave van alle inkomsten (7 capittels) en alle uitgaven (17 capittels).

onder

Meijs

De percelen 2, 4, 5, 6, 8, 9
zijn abdijgoederen.

Meise-dorp

No. 4.

No. 10.

No. 9.

No. 8.

No. 5.

1 Schutthuisje
van St.
No. 6.

de Wvd.
Maer-
ten =
No. 11.

Niclaes
Beys-
mans =

de Wvd.
Maer-
ten =
No. 11.

Sietz
Siree =
bandt

Spinosa, nu
van Hooghvoort
No. 10.

van A. Hooghvoort

Spinosa, nu
van Hooghvoort
No. 9.

van Hooghvoort
No. 8.

van van Key
No. 6.

Francois
Vellekens

Spinosa nu Me
van Hooghvoort
No. 5.

Rome

Eerste capittel : Pachthoven, Landen en Weyden

Hieronder volgen per parochie alle posten, opgedeeld volgens hun opname in het Abdije Register en/of het Pittantie Register.

Voor Meise en zijn gehuchten noteren wij **46** posten.

Meysche - Abbye register :

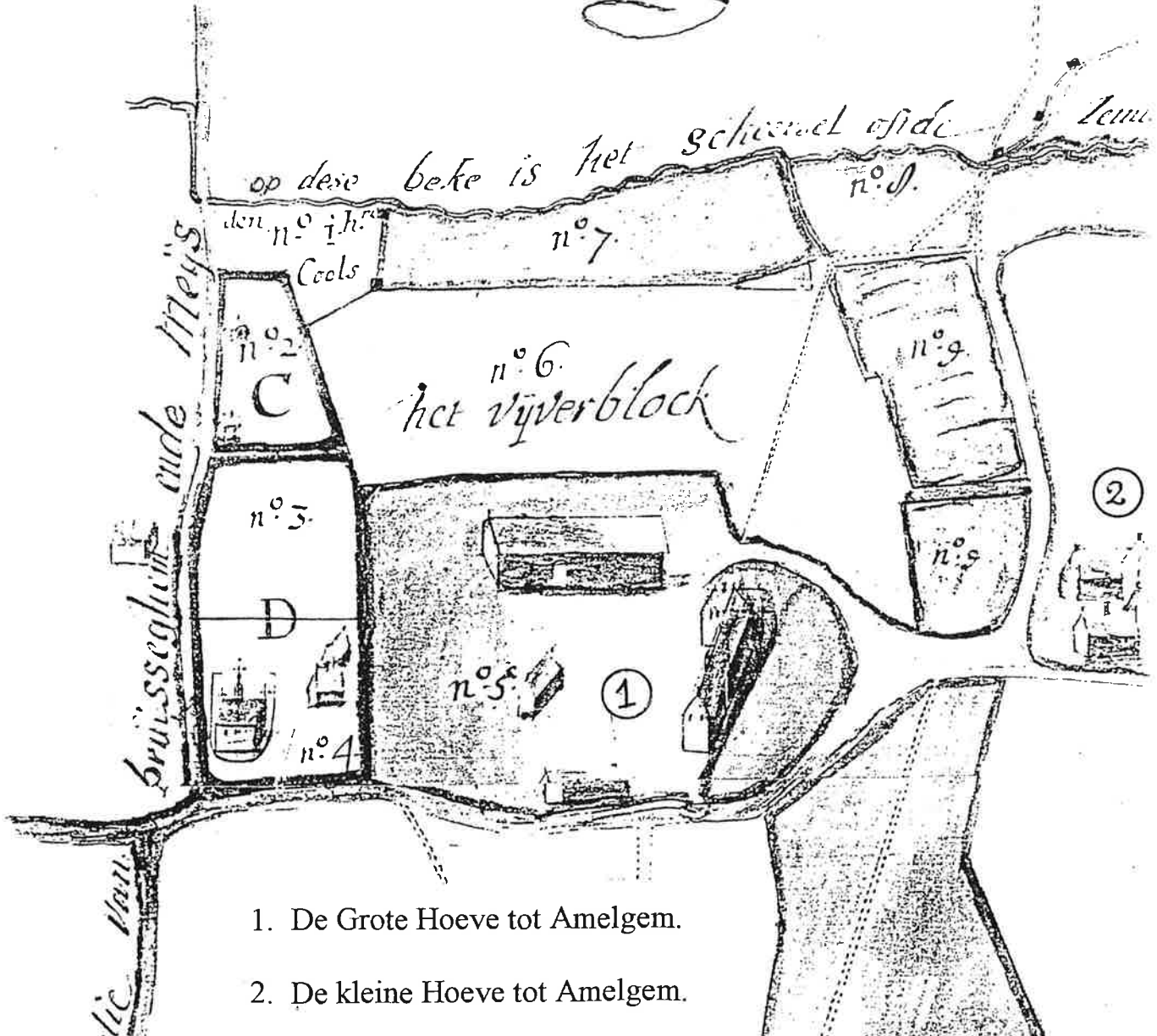
- fol. 344 : Een stuck geroeyt Bosch Lant, groot 587 roeden, in huere by Louis De Prins, renderende s' jaers in gelde 16 = 0 = 0
- fol. 348 : Dry bunderen dry dagwanden 21 roeden lant, in huere by Francis Van den Broeck, renderende s'jaers in gelde 106 = 0 = 0
- fol. 352 : Eén bunder 76 roeden lant, in huere by Guilliam De Schouwer renderende s'jaers in gelde 25 = 0 = 0
- fol. 356 : Dry bunderen twee dagwanden 85 roeden Lant, Meysche maete, in huere by Peeter Van Campenhout, renderende s'jaers in gelde 44 = 0 = 0
- fol. 358 : het resterende vierde paert van den Cleynen Pehouw, hier boven in huere by Jan De Prins, renderende s'jaers in gelde 15 = 0 = 0
- fol. 360 : 388 roeden geroeyt bosch in huere by Francis Vrebosch, renderende s'jaers 15 = 0 = 0
- fol. 362 : Een bemdeken daer naer gelabeurt, groot ontrent een half bunder, in huere by Jan Pyn, renderende s'jaers in gelde 6 = 0 = 0

Meysche - Pittantie register

- fol. 356 : Ses bunderen twee dagwanden 88 ³/₄ roeden Lant, met nogh een stucksken, groot 99 roeden 14 voeten, in huere by Peeters Stallaerts, renderende s'jaers in gelde 133 = 0 = 0
- fol. 360 : Een stuck Lant groot 453 roeden, in huere by Geeraert Van Hemelryck, renderende s'jaers in gelde 18 = 0 = 0
- fol. 364 : Een stuck Lant groot 269 roeden, in huere by Peeter Vereycken, renderende s'jaers in gelde 10 = 10 = 0
- fol. 368 : Een stuck Lant groot 475 roeden, in huere by Jan Leemans, renderende s'jaers in gelde 24 = 0 = 10
- fol. 372 : Een stuck lant groot 261 roeden, in huere by Cornelis De Boeck, renderende s'jaers in gelde 10 = 0 = 0
- fol. 374 : Een stuck lant groot een half bunder, in huere by Jan Jacobs, renderende s'jaers in gelde 10 = 10 = 0
- fol. 376 : Een half bunder 40 roeden lant, in huere by Jan Jacobs, renderende s'jaers in gelde 12 = 0 = 0
- fol. 380 : Een bunder Lant in huere by Peeter Van Campenhout, renderende s'jaers in gelde 20 = 0 = 0
- fol. 384 : Eene hofstede in huere by Jan De Prins, renderende s'jaers in gelde 25 = 0 = 0
- fol. 390 : Een dagwant Lant in huere by Hendrick Van Hemelryck, renderende s'jaerseen sister twee veertelen coren by fractie van thien jaeren ut ante 3 = 9 = 3
- fol. 392 : Een dagwant 23 roeden lant, in huere by Jan Lombaerts, renderende s'jaers in gelde 5 = 0 = 0
- fol. 394 : Een block groot ontrent een dagwant waer op is staende een huys en stal schuere, renderende s'jaers in gelde 5 = 0 = 0
- fol. 397 : Twee dagwanden 25 roeden, Meysche maete, in huere by Peeter Stallaert, renderende s'jaers in gelde 12 = 0 = 0
- fol. 398 : Een partye lant groot negen dagwanden thien roeden, in huere by Francis Van Seghbroeck ende Peeter Van den Broeck, renderende s'jaers in gelde 50 = 0 = 0

Het 1.ste Caertbladt der Abdye
 Goederen ghetrocken lijt de
 Figürative Caerte van Brusselgem
 als mede de volgende

511.
 van den herten die Abemmet op bruisel

1. De Grote Hoeve tot Amelgem.
2. De kleine Hoeve tot Amelgem.

Zie fol 9 en fol 17

- fol. 399 : Twee partyen lant, de eene groot 90 roeden, Meyssche maete, de andere groot in Brussegemsche maete 2 dagwanden 87 roeden, in huere by Peeter Van Hemelryck, renderende s'jaers in gelde 22 = 10 = 0

Ophem Meyssche – Abdye register

- fol. 9 : Een pachthof genoemt De Grote Hoeve tot Amelgem, in huere by Jan Leemans, groot 80 bunderen een dagwant 180 roeden, volgens huercedulle van 27 9bris 1771, renderende s'jaers als volgt :
- in gelde	1750 = 0 = 0	
- 2 haemels	14 = 0 = 0	
- 1 kalf	10 = 0 = 0	
- 50 pond boter	8 = 15 = 0	
- houillie	10 = 10 = 0	
- ongelt by fractie ut ante	22 = 4 = 1	
- aen den heer Prior	12 = 0 = 0	
- aen den Heere Pastor van Wemmel	9 = 0 = 0	1836 = 9 = 0

- fol. 17 : Een pachthof genoemt De Kleine Hoeve tot Amelgem, groot 42 bunderen 3 dagwanden 99 ¼ roeden, in huere by Philippus Van den Houte, volgens huercedulle van 23 aprilis 1774, renderende s'jaers als volgt :
- in gelde	944 = 0 = 0	
- 65 haever by fractie ut ante	85 = 6 = 1	
- een kalf	10 = 0 = 0	
- 150 pond boter	26 = 5 = 0	
- houillie	10 = 10 = 0	
- ongelt by fractie ut ante	14 = 0 = 0	1090 = 1 = 1

- fol. 37 : Een stuck landt genoemt de quaede dry dagwanden, groot 293 roeden, item 626 roeden, saemen in huere by Peeter Stallaert renderende s'jaers in gelde 30 = 0 = 0
- fol. 41 : Een stuck lant groot 210 roeden, in huere by Hendrick Krucks, renderende s'jaers in gelde 8 = 0 = 0
- fol. 45 : Twee stucken lant groot d'een 60 ½ roeden, het ander 294 roeden, in huere by Martinus Van Roy, renderende s'jaers in gelde 16 = 0 = 0
- fol. 47 : Een oudt bunder lant, in huere by Francis Antonius Delforge, renderende s'jaers in gelde 17 = 0 = 0
- fol. 455 : Een half bunder lant in huere by Francis Van Seghbroeck, renderende s'jaers in gelde 10 = 0 = 0

Ophem Meyssche – Pittantie register

- fol. 410 : Vijf bunderen een dagwant 16 roeden in huere by Jan Van Molle renderende s'jaers in gelde 80 = 0 = 0
- fol. 414 : Negen bunderen dry dagwanden 22 roeden, in huere by Peeter Van den Broeck, renderende s'jaers in gelde 180 = 0 = 0

Rode Sti Brixj onder Meyssche – Pittantie register

- Een dagwant lant in huere by Christoffel Bulens, renderende s'jaers in gelde 4 = 0 = 0
- fol. 428 : Twee bunderen lant in huere by Cornelis Lettens, renderende s'jaers in gelde 32 = 0 = 0

Rode Sti Brixj onder Meyssche – Abdye register

- fol. 457 : Dry dagwanden 198 roeden lant in huere by Cornelis Lettens, renderende s'jaers in gelde 24 = 0 = 0

Nieuwenrode onder Meyssche – Abdy register

- fol.407: Twaelf bunderen twee dagwanden 70 roeden, geroeyt boschlant, in huere by Jan Baptist Van den Branden, volgens huercedulle van 20 Xbris 1771, renderende s'jaers in gelde 234 = 0 = 0
- fol.410: Seven dagwanden lant in huere by Peeter De Vleeshouwer, renderende s'jaers
 - in gelde 31 = 10 = 0
 - ongelt by fractie ut supra 0 = 12 = 032 = 2 = 2
- fol.414: Een pachthof, groot 27 bunderen twee dagwanden vier roeden, in huere by Nicolaes De Prins, renderende s'jaers
 - in gelde 404 = 0 = 0
 - ongelt by fractie ut ante ende by huercedulle van 26 9bris 1767 7 = 0 = 0411 = 0 = 0
- fol.420: Een oudt bunder lant, in huere by Laureys Van der Veken, renderende s'jaers in gelde 12 = 0 = 0
- fol.428: Een hofstede met een oudt bunder lant, in huere by Henderick Verhaegen, renderende s'jaers in gelde 42 = 0 = 0
- fol.437: Vijf bunderen een dagwant 87 roeden lant, in huere by Peeter Sibens, renderende s'jaers in gelde 90 = 0 = 0
- fol.441: Vier bunderen twee dagwanden 14 roeden geroeyt boschlant, item een bunder 8 roeden, saemen in huere by Cornelis Bogaerts, renderende s'jaers in gelde 80 = 0 = 0
- fol.449: Een half bunder geroeyt bosch, in huere by Peeter Geets, renderende s'jaers in gelde 9 = 0 = 0
- fol.451: Twee bunderen 32 roeden roeybosch, in huere by Peeter Sollie, renderende s'jaers in gelde 28 = 0 = 0
- fol. 77: Ses dagwanden lant, in huere by Franciscus Scheers, renderende s'jaers
 - in gelde 27 = 0 = 0
 - ongelt by fractie ut supra 0 = 12 = 227 = 12 = 2

Limbosch Meyssche – Abdy register

- fol.327: Vijf dagwanden lant, in huere by Peeter Van Campenhout, renderende s'jaers in gelde 10 = 0 = 0
- fol.336: Een stuck geroeyt bosch groot 229 roeden, in huere by Laureys Thielemans ende Guilliam Mertens, renderende s'jaers in gelde 8 = 0 = 0

Tweede capittel : Waeter Molens

Derde capittel : Thienden

Meyssche

Dese geheele thiende bestaende in de hellicht der thienden van Meys, des selfs kleyn thiende, vijf sesde deelen op Hacksdonck, de hellicht van Sint Brixius Rode, vijf sesde deelen op Nieuwenrode ; vijf sesde deelen der Novale thienden, vijf sesde deelen op Limbosch, alle dese gehuchten resorterende onder Meys, rendeert aen de Abdy van Grimberghen, by fractie van thien jaeren ut supra, s'jaers met ongelt ende XXe

2302 = 7 = 3

De resterende deelen der geseyde Thiende van Meyssche ende haere gehuchten, competeren aen de Abdije van Ninoven.

Vierde capittel : Bosschen

Meysche : oppervlakte bossen : 60 bunders, 3 dagwanden en 59 ¾ roeden
De opbrengst uit het bosareaal wordt globaal gegeven (geen detail per parochie)

Vijfde capittel : cheynsen

Voor Meise wordt geen detail gegeven betreffende de inkomsten uit cijnsrechten.

Sesde Capittel : Erf Renten

Sevenste capittel : Huysen

→ Dus blijkt dat den geheelen ontfanck gelijk hij alhier is overgebracht,
is loopende ter somme van sesse en vijftigh Duysent hondert twee en
dertigh guldens acht stuyvers ende twee oorden

Dico

$$\boxed{56132 = 8 = 2}$$

Generaelen Uytgeef

**Eerste capittel : XXe Penninghen, Impost, Bede ende
andere Publiecke Lasten ende Impositien**

- Meys	459 = 13 = 3
Totaal Abdij	3905 = 7 = 1

Tweede capittel : Cheynsen, Commeren ende Leenen

Totaal abdij	509 = 11 = 2
--------------	--------------

Derde capittel : Erf Renten

- 5 posten samen voor de somme van	1824 = 10 = 0
------------------------------------	---------------

Vierde capittel : Lijfrenten

- 24 posten voor de somme van	1529 = 0 = 0
-------------------------------	--------------

**Vijfde capittel : Competentien der Heeren Pastoors,
Onderpastoors ofte Vicarissen ende Costers etca.**

Opgave van naam, functie en locatie van alle personen die een vergoeding
ontvangen van de Abdij voor de uitoefening van een pastorale functie ;

betreft 36 uitkeringen voor de globale som van $\underline{4279 = 19 = 1}$

waarvan voor Meise volgende personen nominatief voorkomen :

- Den heere Joseph Rasquin Pastor	800 = 0 = 0
- Den heere Milo Van Haelen onderpastor	19 = 0 = 0
- Den heere Franciscus Du Jardin cappellaen van den heere Baron van Bouckhout voor competentie	240 = 0 = 0
- Den heere Augustinus Van Mestraeten, vicaris tot Ophem Meys voor sijne competentie	500 = 0 = 0
- Den selven als cappellaen van Amelgem	25 = 0 = 0
- Den heere Norbertus Van Gierdegom, proost van Nieuwenrode, voor sijne competentie	500 = 0 = 0
- Den coster van Hasselt onder Meys 4 susteren coren by fractie ut ante	9 = 4 = 0
- Den coster van Nieuwenrode onder Meys 9 susteren coren by fractie ut ante	20 = 14 = 0
- Den coster van Ophem	2 = 10 = 0

Sesde capittel : Sachristije

Opgave van de onkosten die gepaard gaan met de uitoefening van de eredienst (kleederen, gradualia, missalen, muziekinstrumenten, was, misbroodt, den heere sacrista, de knecht, de 4 choraelen)
- het totaal bedraagt de somme van 879 = 12 = 1

Sevenste capittel : Reparationen ende Restaurationen soo van kercken ende Pastorele huysen, als van de Bouwen der Abdije ende pachthoven

Op basis van den Abdije uytgeefboeck worden de uitgaven aan reparatie en restauratie van de laatste 10 jaren getotaliseerd en herleid naar jaarbasis :
- 11 posten voor de somme van 4328 = 7 = 3

Achtste capittel : Infirmierije ofte Sieckhuys

Uitgaven aan doctours, apotheker, chirusijn, cellebroeders
aan specerijen, cruyden, selse ende spa waters
- 6 posten voor een totaal bedrag van 666 = 7 = 1

Negenste capittel : Advocaeten, Procureurs, Notarissen, Landmeters ende Processen

Op jaarbasis een uitgave van 566 = 5 = 2

Thiende capittel : Hueren der Domestiecken

Voor een totaal op jaarbasis van 1638 = 17 = 0

Elfste capittel : Daghueren der Wercklieden

Daguren van de ordinaire en extraordinaire werklieden, voor het onderhoud der abdijbossen, de boswachters, de 'waschersen'
- voor een totale som van 4476 = 2 = 2

Twelfste capittel : Vestiaire

Kosten voor de kleermaker, de naaister, de schoenmaker en alle benodigdheden als leder, laken, stoffen, garen lint, knoppen, lijnwaad ...
- voor een totale uitgave op jaarbasis van 2268 = 8 = 3

Derthiende capittel : Reparationen ende Onderhoudt van Meubelen ende Effecten etca.

Aan de zeeldraaier, de gareelmaker, de mandenmaker, de ketelaar, de tingieter, de kuiper, de grof-kuiper, de beddemaker
- een jaarlijkse uitgave van 436 = 7 = 1

Vierthiende capittel : Consumptie der mondkosten etca.

Alle onkosten verbonden aan spijs en drank voor mens en dier
totaal 22039 = 15 = 3

Vijfthiende capittel : aen Houillie, Boschkolen

Totaal abdij 632 = 14 = 1

Sesthiende capittel : Miscelanea ofte verscheyde saecken bestaende in winkelwaeren, gelaesen, meubelen, aelmoesen, verteer ende andere dusdaenige noodigheden in de andere capittels van desen staet niet begrepen.

Totaal abdij 4197 = 17 = 2

Seventhiende capittel : Aelmoesen soo particuliere als clyne welcke daegelijcks aen de Abdije Poorte gegeven worden

- totale som bij fractie van 5 jaeren s'jaers 428 = 14 = 1

→ Dus beloopt den geheelen uytgeef gelijk hij alhier is voorgehouden,
ter somme van twee en vijftigh duysent negen hondert seven en vijftigh
guldens, negenthien stuyvers, drij oorden

Dico S[umma]

52957 = 19 = 3

Ende vervolgens beloopt den meerderen ontfanck als uytgeef van desen
geheelen staet ter somme van drij duysent hondert vier en seventigh
guldens, acht stuyvers, drij oorden

Dico S[umma]

3174 = 8 = 3

De Seer Eerweerdighe Heeren Commissarissen worden oodtmoedelijck versoght in
aendacht gelieven te nemen, dat de Abdije van Grimberghen haer gepraemt vindt van met
den eersten haere vier panden te sullen moeten opbouwen, uyt redene dat de selve soo out,
versleten ende slecht sijn, dat sij geene voordere reparatie meer en verdraegen, ende
dienswegens te vreesen sijn verschijde swaere ongevallen ende ongelucken, ist dat men
door het herbouwen der selve daer inne haestelijck niet en voorsiet ; item dat des selfs
Abbatiale ende Parochiale Kercke ende haeren toren, *tot nu toe onvolmaect sijnde*,
alnoch voor een vierde deel vereyscht vergroot te worden, ist dat sij haere behoorelijcke
grootte wilt hebben, conformelijck aen het getal der communicanten deser Parochie van
Grimberghen, alsnu beloopende tusschen de 1700 a 1800 ;
item dat dito Abdije genootsaect is geweest onlancks op te bouwen verschyde
binnenbouwen deser Abdije, als sijn een Pastoreel huys van Grimberghen, een Sieckhuys,
houthuys, Poorte & boven verschyde swaere reparatien aen Kercken ende pastorele
huysen, refugien & in welken cas men sigh nu noch is vindende, voor soo veel den toren
deser Abdije eene grootte ende merckelijcke reparatie noodigh heeft, tot Strombeke een
nieuw pastoreel huys moet gebouwt worden, tot Ruysbroeck eene nieuwe kercke gevraegt
wordt, de kercken van Meys, Wemmel ende Keerberghen, ofte gerepareert ofte vergroot
sullen moeten worden, verschyde pachthoven, stallingen, schueren & gebouwt moeten
worden, welcke alle seer swaere ende extraordinaire costen aen dese Abdije sullen
veroorsaecken.

Dienende dese voor memorie.

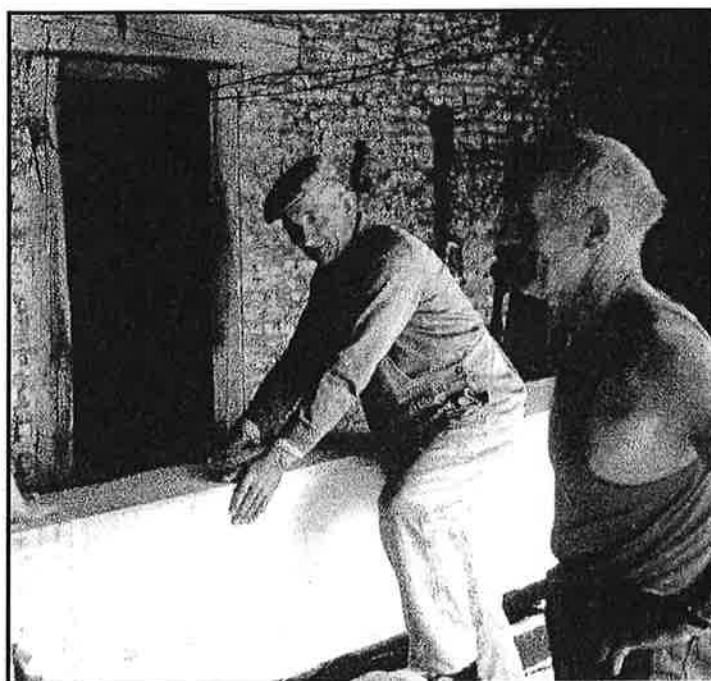
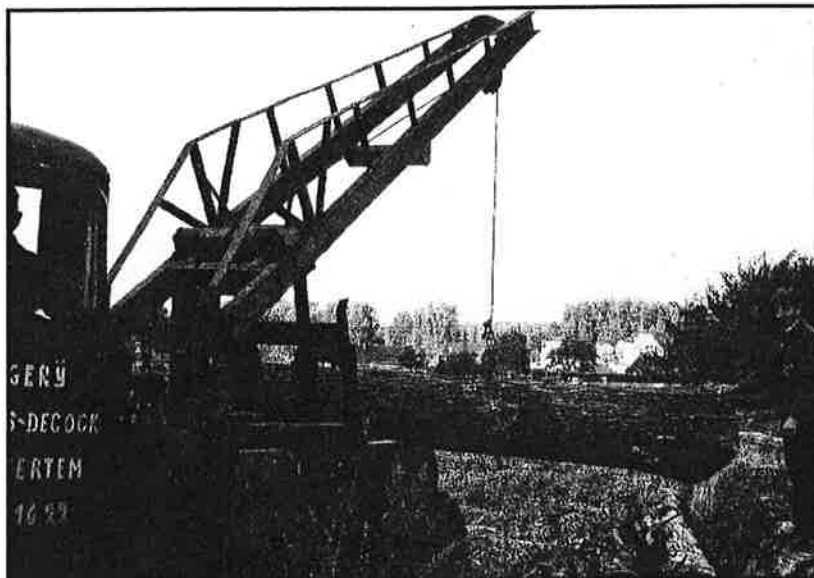
Aldus desen staet behandicht geweest aen de Eerweerdighste heeren Cancellier, ende
den Prelaet van Ste Michiels als commissarissen, sonder dat sij in den selven iet hebben
verandert t'sij wegens den ontfanck ofte uytgeef, desen achtsten julij 1700 vijf en
seventigh.

Daerenboven hebbe ick schriftelijck moeten overgeven den geheelen Boni onser laetste
Rekeninghe, beloopende in de drij Recepten ter somme van twelf duysent hondert twee en
twintigh guldens, vijftien stuyvers, drij oorden, twelf myten

Dico S- 12122 = 15 = 3 = 12ten

welck verklaer ick hebbe moeten onderteeckenen ende aldus is alles naer wensch, het gene
aengaende is den staet deser Abdije, pro temporis circumstantiis pacifiekelijck gepasseert.
Quod attestor

f[rater] I[gnatius] J[osephus] Du Rondeau praep[ositus], prov[isor]
et pitt[antiarius] Grimberg[ensis].

Even verpozen bij het zagen

Zo nu en dan wordt een "kanjer" aangeboden

DE HOUTZAGERIJ van JAN DE COCK TE WOLVERTEM

De start.

Terecht kan gezegd worden dat de familie De Cock welke zich in Wolvertem is komen vestigen, en komend uit Opwijk, bij de meest dynamische van het dorp mag gerekend worden. Wolvertem kende voor WO 1 wel een primitieve houtzagerij welke gevestigd was schuin tegenover het kerkhof in de Oppemstraat, dit ruim gebouwencomplex werd later gekocht door de familie Van Ossel. De baas van die onderneming was een zekere Tiske Moyson. Tijdens de eerste wereldoorlog nam Jan De Cock deze zaak over en bracht alles over naar de Steenweg op Merchtem op de gronden van zijn ouders. Hier ging men van start maar vrij vlug stelde de nieuwe houtzager vast dat hier geen uitbreidingsmogelijkheden waren en alles werd 100 m opgeschoven, richting Westen, maar nog steeds op hun eigendom. Een voor die tijd moderne zagerij werd nu opgestart. Er werd een grote elektrische zaag geïnstalleerd, weliswaar met een horizontale zaag die heel traag werkte en een verticale zaag liet niet lang op zich wachten. In 1934 sloeg het noodlot echter toe toen de ondernemende Jan De Cock vroegtijdig overleed. Zijn zoon Gustaaf zou nu noodgedwongen zijn studies moeten stoppen om de zaak draaiend te houden. Samen met zijn moeder Pauline Sammels en hun werknemer Sus De Smedt sloegen zij de handen aan de ploeg en redden het bedrijf. Vooral de jonge weduwe schuwde het zware werk niet op het terrein en daarenboven nam zij het bureelwerk ook voor haar rekening.

De zagerij als belangrijke werkgever.

In de loop der jaren konden hier tal van Wolvertemnaren aan de slag, er kwamen zelfs werknemers uit Merchtem en omstreken. Toen bij het uitbreken van WO2 bleek dat de beschikbare tarwe niet langer naar de brouwerijen kon voor het brouwen van bier mocht de bijna voltallige ploeg brouwersgasten van de brouwerij De Keersmaecker overstappen naar de houtzagerij. Op de loonlijst vinden we volgende werknemers: Juul Geeroms, Jef Thielemans, Karel April, Gaspar Pelicaen, Albert De Mars uit Meuzegem, Albert De Mars uit de Brussegemse stwg, hij zal later de nieuwe baas worden, René De Mars, Sus De Smedt (Sus van betteles), oud-rijkswachter De Leu, Rie Buelens (Rie van Fieka), Frans Huysmans (van de wutte Wies) meerdere leden van de familie Van den Troost (van Rikskes), Louis Sammels, Jan Van Loo (plezante Jan), Rie Schampaert (van Pie Blink), Jef Olbrechts, de gebroeders Sammels, Frans Robberechts, Soi Van Malder e.a. Steeds was er een ploeg van een tiental man aan de slag. Van al deze werknemers was Albert De Mars uit Meuzegem iemand met de meeste dienstjaren nl. van 1943 tot 1973. Naast deze indrukwekkende lijst waren er nog Miel Coppens en Louis Robberechts die als gelegenheidshelpers met hun paard geregeld bomen hielpen versleuren. Een halve eeuw geleden was het nog hard en lang werken in de zagerij nl. van 7 tot 12 uur en van 1 tot 6 uur; om 4 uur was er wel een half uurtje schafttijd voorzien. Er werd toen ook nog op zaterdag gewerkt. Het loon onder de oorlog was 5 fr per uur en een nieuwkomer begon aan 3.90fr per uur. En tenslotte nog een pluim voor al deze werknemers, want gedurende die vele jaren van moeilijk en gevaarlijk werk deden zich maar drie ernstige werkongevallen voor: Gustaaf verloor een vingerkootje, Gaspar liep een ernstige snijwonde op door een vallende plank en René De Mars verplette zijn hiel onder een vallende boom.

(René herinnert zich nog dat Louis Sammels en Jan Pelicaen hem op een kruiwagen naar huis brachten om hem daar door de dokter te laten verzorgen)

De mallejan

De mallejan is beter gekend onder de naam van hutser. Voor het verschijnen van de bostractor en de truckers met hun enorme opleggers voor het vervoeren van de gevelde bomen waren we hier aangevoerd op de mallejan. De meest voorkomende aangevoerde boomsoorten waren: eik, es, beuk en populieren (canada's in de volksmond).

Om zware bomen te vervoeren werden soms 3 paarden ingezet

Vooral eiken en beuken werden in Wallonië aangekocht en per trein tot in het station van Londerzeel-Oost gebracht. Van hieruit werden ze dan met hutsers naar de zagerij gebracht. Een hutser is een soort kar voor het vervoeren van bomen of palen. Hij bestaat uit twee grote wielen, verbonden door een naar boven gebogen as, waaraan de boom met kettingen wordt opgehangen. Van op deze as vertrekt een lange stevige houten of ijzeren hefboom, ook 'fles' genoemd om het gevaarte te kunnen voorttrekken. Een paar families uit onze Boskant waren erin gespecialiseerd. Het waren Henri Wijns en de familie De Hertogh, beiden hadden elk hun eigen paard en vormden zo één span. Ook de transportfirma Sarens uit Steenhuffel verscheen regelmatig met haar hutsers aan onze houtzagerij.

De houtzagerij tijdens de oorlog.

Tijdens WO2 werd de zagerij het centrum van drukke activiteit. Vooreerst waren er de Duitsers die met een konvooi van meerdere karren zich wekelijks kwamen bevoorraden. In niet mis te verstane bevelschriften gaven ze aan wanneer een bestelling klaar diende te zijn. Ook na de bevrijding door de geallieerden kreeg de zagerij druk bezoek van vooral het Canadese leger. Zij hadden dringend nood aan eiken biels om vernielde bruggen te herstellen. Gustaaf De Cock zag zich genoodzaakt een nachtploeg samen te stellen en er werd toen bijna een maand lang dag en nacht gewerkt. Aan de ongetrouwden werd gevraagd om van 6 uur 's avonds te werken tot de morgen 6 uur, dit waren René De Mars, Edmond Van den Troost, Frans Sammels (de wutte) en nog een paar gehuwde vrijwilligers. Ook Miel Coppens kwam 's nachts even opdagen met zijn paard om de nodige bomen aan te slepen. Het mag gezegd, op deze wijze hebben de mensen van de zagerij nog hun steentje bijgedragen om het definitief einde van de oorlog te bespoedigen. Tijdens de barre oorlogsjaren was de zagerij toch nog een zegen voor vele inwoners van het dorp. De massa bomen diende geschorst door middel van een bijltje. Honderden karren schors werden toen door Jan Broothaers naar de gezinnen gebracht en dit tegen een zeer schappelijke vergoeding. De noodlijdende bevolking kon zodoende haar gerantsoepeerde steenkolen aanvullen met het hout dat 'Zjangske Schors' zoals de voerman toen werd genoemd, hen bezorgde. Ook het zagemeel kreeg een nuttige bestemming; bloemisten en boeren waren gretige afnemers om het in hun serres en stallen te gebruiken. Beenhouwers hadden interesse voor het zagemeel voor het roken van de hespen. De meest ingenieuze toepassing kwam wel van Gustaaf De Cock (alom gekend als Lepper), de broer van de overleden Jan. Staaf ontwierp een kacheltje, een soort duvelke, plaatste er een cilinder middenin en vulde de kachel met zagemeel dat goed werd aangestamp. De cilinder werd daarna weggenomen en onderaan werd het vuur aangestoken en alles brandde op een rationele wijze op. Het zagemeel werd tijdens het zagen opgevangen in een grote put onder de zaag. 's Avonds na de dagtaak mochten vrijwilligers, tegen een kleine vergoeding, die put leegmaken. Tijdens de oorlog, werden meerdere jonge lieden uit het dorp hier ingeschreven als werknemer en konden zo ontsnappen aan verplichte tewerkstelling in Duitsland.

Sclerie et Commerce de Bois
Zagerij en Houthandel
Sägewerke und Holzhandels

W. J. DE COCK-SAMMELS
61, Steenweg op Merchtem, WOLVERTHEM

Reg. du Com. : Bruxelles }
Handelsregister : Brussel } N° 69.171
Handelsregister : Brüssel }

déclare que (nom) } De Mars } prénom } René
bevestigt dat (naam) } } voornaam } René
beschrijft dass (name) } } vorname } René
carte d'identité N° } 6755 } domicile } Steenweg op Merchtem } N° } 51
eenzelvehidskaart N° } } woonplaats } } strasse, N° }
Identitätskarte Nr } } wohnort } } strasse, N° }
localité } Wolverthem } numéro d'inscription registre personnel } 15
gemeente } } inschrijvingsnummer in het register van het personeel }
gemeinde } } personalregister nummer }

travaille en ses établissements et fournit le nombre d'heures de travail prescrit par les ordonnances en vigueur.
in hare etablissementen werkzaam is en gedurende de door de verordening voorgeschreven werkuren dienst doet.
bei ihr beschäftigt ist und die durch die Verordnungen vorgeschriebenen Arbeitsstunden tätig ist.

La présente attestation ne confère pas au porteur le pouvoir d'engager la Maison.
Deze verklaring verleent aan drager geen volmacht om in naam der firma verbintenissen aan te gaan.
Die bescheinigung ermächtigt den Inhaber nicht in Namen der Firma zu handeln.

Wolverthem, den 1 Oktober 48.

Empreinte digitale (pouce droit)
Vingerafdruk (rechter ädm)
Fingerabdruck (rechter daum)

Signature du porteur
Handteekening van drager
Unterschrift des Inhabers.

Le Directeur,
De Bestuurder,
Der Director,

René De Mars

W. J. De Cock

Gezien voor wettiging van bovenstaande handteekens.

Wolverthem, den 14-11-1948.

De Burgemeester,

Handen Brand

Toch gebeurde het dat drie werknemers nl. René De Mars, Frans Sammels en Mon Van den Troost, een opeisingbevel in hun bus vonden om naar Duitsland te gaan werken. Pol De Cock, de onverschraagde broer van de overleden Jan, behartigde de belangen van de zagerij en trok met de drie gevestigden naar de Kommandatuur te Brussel, niet zonder eerst bij de toenmalige burgemeester een attest te laten tekenen (zie afschrift hierboven). De drie konden verder aan de slag in de zagerij. Nog even meegeven dat we in de periode tussen de bevrijding en de capitulatie van Duitsland hier te maken hadden met de gesel van de vliegende bommen. Het snerpande lawaai van de zagen belette iedereen die hier werkte het naderend geluid van de bom te horen: een wachter werd uitgezet die de hemel diende af te speuren en die bij gevaar alarm moest slaan. Rie Potoms werd hiervoor aangeduid. Een tweede onvoorziën gevaar als gevolg van de oorlog was het verborgen ijzer in de bommen. Vaak werden bommen aangevoerd vanuit gewezen oorlogsgebied; ooit vond men er een niet-ontplofte obus in van wel 30 cm hoogte. Bij het zagen werd ze zijdelings geraakt maar gelukkig kwam ze niet tot ontploffing. Erger verliep het toen een verborgen stuk scrapnel oorzaak was dat de 20cm brede zaag met een geweldige knal uiteen spatte; deze knal was zo luid dat Liza Van Wemmel, de vrouw van de machinist, het hoorde van in haar keuken te Meuzegem. Gelukkig vlogen de stukken de goede kant op en werd niemand gewond.

Op volle toeren

Eens de nare oorlogsjaren voorbij nam de onderneming een grote vlucht, de wederopbouw van het land kon beginnen en dat is ondenkbaar zonder hout. Voor de technische vernieuwing kon de zagerij zich bevoorraden in de talrijke Amerikaanse stocks die her en der uit de grond rezen. Een bostractor met oplegger en twee takelwagens werden aangeschaft en nu aan het werk. De bommen welke uit Londerzeel of rechtstreeks uit het bos werden aangevoerd werden opgeslagen op een groot terrein achteraan de zagerij. Met 4 mannen werden 2 truien (winnen) bediend. Een stalen kabel werd aan elk uiteinde van de boom aangebracht en dan maar draaien tot de boom bovenop de hoop getrokken was. Om diezelfde bommen later naar de zagerij te brengen werden de bovensten met keerhaken bewogen tot ze naar beneden rolden, meestal werden ze hier al eens op de gewenste lengte doorgezaagd. Dan werd een kleine hutser over de boom gereden en de fles werd omhoog gelaten zodat de ketting die de boom moet dragen op de grond lag en onder de boom kon geschoven worden; nu de fles omlaag en er kon gereden worden. Dit soort vervoer geschiedde alleen door mankracht omwille van de te beperkte ruimte voor een paard. Met 5 mannen werd de klus, duwend en trekkend, geklaard. Vlak voor de zaag kon met het schorsen worden begonnen. Een canadapopulier liet zich het gemakkelijkst ontchorsen. De kampioen voor dit werkje was Rie Potoms, in minder dan een half uur kon hij het kla-

ren. Het ontschorsen van een eikenboom was zo moeilijk dat men hem meestal zaagde zonder te ontschorsen.

Het zagen

Van de zager, ook eens de machinist genoemd, werd een uiterste concentratie verwacht bij de bediening van de zaag; hij hanteerde daarbij 2 hendels voor de wagenwending, de boom werd op de 'wagen' met 6 stevige pinnen vastgemaakt. Vooreerst was de 'dikte-man' aan het werk geweest, hij diende pinnen te plaatsen welke de dikte bepaalden van de te zagen planken. Bestellingen van planken voor doodskisten vergden grote nauwkeurigheid; voor de kisten uit duurzaam hout was de dikte van de planken 2 cm, voor een gewone kist uit canadahout was de dikte 12 mm. Matenstekers, zoals ze ook genoemd werden, waren gewoonlijk Louis Sammels en Pierre De Valck. De machinist was meestal Albert De Mars uit Meuzegem. Het zagen van planken van 6 m lengte duurde ongeveer 5 minuten, voor eik en beuk was de duurtijd het dubbele. Naargelang dikte en zwaarte van de planken stonden 2 mannen gereed om deze op te vangen. Dit diende met de grootste zorg gedaan om te vermijden dat de draaiende zaag zou geraakt worden. De planken werden met een zelfgemaakt driewielertje naar de droogplaatsen en stapelruimten gebracht. Om het drogen te bespoedigen werden dunne latten gelegd tussen elke plank. Ons karretje had achteraan 2 wielen met volle rubberen banden, afkomstig van een ontmantelde legertank; het voorste wieltje was kleiner en wegneembaar. Twee werknemers waren nodig voor het plankenvervoer en dit omwille van de zachte ondergrond welke soms tot een ware modderpoel herschapen werd.

Het onderhouden van de zaag.

De zagen werden door het bedrijf zelf onderhouden met een eigen machine. Het scherpen van de tanden gebeurde dus mechanisch maar ze kregen, volgens de noodwendigheden, nog een speciale beurt. Voor zacht hout werden de tanden 'getrokken' door ze beurtelings even naar links en naar rechts te trekken. Voor hard hout werden ze 'gestuikt' ; hiervoor was er een speciaal apparaat dat manueel werd bediend. Het puntje van elke tand werd a.h.w. tot een mini-schopje geslagen. Het gewone scherpen was routinewerk: het blad ging telkens met één tand vooruit, een zachte ronde vuursteen zakte naar beneden om de zaag op haar plaats te houden en dan kon er gescherpt worden, dit werk werd steeds uitgevoerd door Gustaaf De Cock en Albert De Mars. Wanneer de zaag op het vliegwiel ging dansen dan diende de zaag geplaneerd te worden: men sloeg dan met een hamer alle oneffenheden weg. Voor grotere herstellingen van deze Brenta-zagen deed men steeds beroep op de plaatselijke smid Rik Sammels, de neef van de weduwe De Cock.

De klanten.

Voor de schrijnwerkerijen van ons dorp was het een groot voordeel zo vlakbij een houtzagerij te hebben. Zo trok Louis Wijns steevast naar ons Velaertbos om er eikenbomen te kiezen en gewoonlijk werden die dan in café 'De Groene Poort' te Grimbergen openbaar verkocht. De bomen werden gekapt door gelegenheidshakkers die als vergoeding tevreden waren met de kruin van de boom. Een vaste klant voor deze klus was een zekere Van den Bossche uit Nerom. Louis Wijns huurde daarna een hutser in, die de boom naar de zagerij bracht om er gezaagd te worden. Ook metsers kwamen stellingplanken bestellen in de zagerij. En tenslotte kwamen tal van particulieren hun eigen bomen laten zagen voor eigen gebruik. Na verloop van jaren kwam het bedrijf in handen van Albert De Mars, de schoonzoon van de overleden Jan en Pauline De Cock-Sammels. Maar hier begint een nieuwe episode in de geschiedenis van onze houtzagerij.

Jef Van den Brande.

Het Sint-Lutgardisbeeld is terug ... (vervolg)

Tijdens de tentoonstelling van de kunstkring "Hooger Streven" in 1931, werd het Sint-Lutgardisbeeld tentoongesteld in het patronaat te Londerzeel.

Deken Fransen zei in zijn rede onder meer:

"Wij moeten leren zien, we moeten leren de kunst genieten. Onze ziel is een harp, we moeten ze doen trillen door het schone. Onze hulde moet gaan naar de kunstenaars om het goede dat ze doen, omdat ze de mensen opvoeren tot de maker van al het schone tot God"

Hij spoort de pastoors aan het voorbeeld te volgen van de pastoor van Westrode, voor de versiering van hun kerken. Zij moeten bij onze kunstenaars gaan aankloppen.

Hierna leest Jan Hammenecker voor uit zijn werk: "Zoo zuiver als een oog," het gedeelte dat beeldhouwer Herman De Cuyper heeft geïnspireerd tot het maken van zijn Sint-Lutgardisbeeld.

Ook in 1931 verscheen een nieuwe druk van "Zoo zuiver als een oog" met pentekeningen van Elza van Hagendoren en uitgegeven door L. Opdebeek te Antwerpen.

Het Davidsfonds koos Sint-Lutgardis in 1931 als patrones. Via voorzitter kanunnik Prof. Arthur Boon werden Lutgardisbeelden -in buste- door het Davidsfonds op grote schaal verspreid. De beeldhouwer was Herman De Cuyper. Hij was één van de besten, en heeft toen een dertigtal Lutgardisbeelden in alle maten en vormen en materialen gemaakt. Zijn voorkeur ging wel uit naar het kappen in steen. Hierdoor kreeg de jonge beeldhouwer een inkomen voor zijn jong gezin, in de crisistijd van de jaren dertig.

De Cuyper verklaart dat hij Ludgardis niet kan wegcijferen uit zijn leven:

"Lutgardis heeft mij altijd gesteund. Zij staat zelfs aan het begin van mijn loopbaan als beeldhouwer. Ik heb haar als gewaarwording ondergaan. Ze heeft mij gesteund. Ze is één van de bijzonderste stuwingen geweest in mijn leven."

Op 13 juni 1932 overleed pastoor Jan Hammenecker ten gevolge van keelkanker. Het Sint-Lutgardisbeeld was zijn persoonlijk bezit, maar er was nog 1.100 fr. te betalen. De pastoor was bekend om zijn hulpvaardigheid voor mensen in nood. Soms was zijn enig fortuin, het geld dat toevallig nog in zijn rechterborstzakje stak.

Ook de Scheldekruisweg van Tony van Os, op aanvraag van Jan Hammenecker, en die in de parochiekerk van Westrode hing, was ook nog niet afbetaald. Het was een aardig bedrag, het bedroeg nog enkele duizenden franken. Ook de Scheldeschilder Van Os vroeg voor de kruisweg zijn rechtmatig loon op.

Wie ging de resterende som betalen? Deken Fransen van Londerzeel en het bisdom vonden dat de kerkfabriek van Westrode de schuld moest vereffenen. De kerkfabriek schoof de betaling door naar de familie van pastoor Hammenecker. Maar de Middenkredietkas van de Boerenbond vroeg om de rekening aan te zuiveren. Er werden vele brieven heen en weer geschreven.

Op 26 april 1933 schreef de pastoor van Westrode een brief naar de Boerenbond:

De Kunstenaar. Die dit beeld gemaakt heeft en die nog de 1.100 fr moet ontvangen. Het is H. De Cuyper, waar hij woont. weet ik zelf niet. Het was bij is verhuurd. Rondom bij mij geweest. Het is dat hij met die crisis in nood is en dat hij iemand overvonden heeft. Hij is J. B. H. K. van Boon. om dit beeld te krijgen. Het is koper en later als de omstandigheden de van antien. Het hebben nu te verkopen. Het is dat de Cuyper. ontvangen 1.100 fr en de familie Hammenecker. 2400

De kunstenaar die dit beeld gemaakt heeft en die nog de 1.100 fr. moet ontvangen is H De Cuyper waar hij woont weet ik niet. Maar hij is verleden zondag bij mij geweest, zegde dat hij met de crisis in nood is en dat hij iemand gevonden heeft zijnde Z.E.H. Kanunnik Boon om dit tijdelijk te kopen en later als de omstandigheden veranderen te kunnen voorts verkopen. Dus zal de Cuyper ontvangen 1.100 fr en de familie Hammenecker 2400 fr.

Hij schrijft ook dat hij de deken en het bisdom zal verwittigen. Het bisdom schreef aan Herman De Cuyper, in een brief van 26 mei 1933, dat het geen bezwaar had met weghalen en de verkoop van het Lutgartbeeld van pastoor Jan Hammenecker. Er waren geen verdere plichtvormen te vervullen Hij moest zich enkel in verbinding stellen met pastoor Scheltiens van Westrode. Op 9 juni 1933 is het beeld in bezit van de kunstenaar en het werd doorverkocht aan E.H. Maurice Boon, professor en kunstkenner, broer van E.H. Arthur Boon. Later is het beeld overgeërfd aan wijlen E.H. Xavier De Win, de bekende Plato-vertaler, en na diens overlijden kwam het in bezit van zijn zusters, de juffrouwen "De Win" uit Blaasveld.

Op woensdag 15 oogst 1934 werd de grafkapel te Westrode ingewijd tot nagedachtenis van Jan Hammenecker. De idee kwam van de schrijver Gerard Walschap. Er verschijnt nu ook een "Bloemlezing" van Hammeneckers werk, samengesteld door zijn vriend-priester Jan Hallez, kunstkenner uit Sint-Amands. Het boek kostte toen 15 frank.

Woensdag 15 Oogst 1934
PROGRAMMA
 van de huldiging van
Z. E. H. Jan HAMMENECKER
 ter gelegenheid van de wijding der grafkapel
 opgericht
 tot zijn gedachtenis op het kerkhof te
WESTRODE-WOLVERTEM

■■■■

Priester Jos van Reusel, ooit student van Jan Hammenecker te Aarschot, nu zijn bewonderaar, letterkundige en leraar aan het Sint-Jozefcollege te Aarschot schreef volgend artikel:

“Bij Jan Hammeneckers Grafkapel.”

Zijn graf bedekt een arduinen steen naar Middeleeuwschen trant, waar een priester op uitgebeiteld is: Jan. Hij had de Middeleeuwen zoo lief gehad! Zoo kan ik me Aleydis, Ida van Leuven, Lutgardis, Alena in stijve marmerplooiën begraven voorstellen; gelijklopend tot in den dood.

En daarboven een kapelleken, dat gelijk een paraplu, gelijk twee bolle zeilen die zich ruggelings schoren en de grafsteen moeten schutten; het is gestyleerd. En het waaiert hoog op, dat kapelleken, en is berekend op de wind die zoo nijdig schoren kan aan zijn wilde Schelde.

En rood zijn de pannen van het spitsgespannen dak, zoo rood als de wangen van Aleydis en als het gloeiende, jagende bloed van Lutgardis; en wit zijn de wanden gehouden, zoo zuiver als een oog; zoo blank als verschgevalen sneeuw.

Hij eindigt als volgt:

Gij hebt Vlaanderen naar een ideale ziening op zijn middeleeuws willen schoeien, gelijk het past aan een strijder uit de romantische periode; uw geloof en uw liefde blijven een profetenmantel. Mocht hij dienen als een fanaal ter opstanding, want uw volk is armer, kleiner, verdeelder dan ooit.

In 1956 verscheen het verhaal van "Sinte Lutgart", uit "Zoo zuiver als een ooge", alleen in boekvorm en werd uitgegeven door de gilde van Sinte Lutgart te Tongeren.

In 1957 in de maand juni was het 25 jaar geleden dat Pastoor Hammenecker overleed en dit moest gevierd worden. In zijn geboortedorp Mariekerke werd onder impuls van het Davidsfonds Sint-Amands-Mariekerke, een comité opgericht om dit afsterven op waardige wijze te herdenken.

Het begon met een pontifikale H.Mis opgedragen door de prelaat "Van Heesch" van de Grimbergse abdij. De kanselrede werd gehouden door Mgr. Cruysbergh, algemeen proost van de katholieke actie. Nadien volgde een academische zitting over het leven en werk van de overledene.

's Namiddags ging een kleurrijke stoet door Mariekerke. Westrode was aanwezig met en praalwagen een met maquette van de grafkapel van pastoor Jan Hammenecker. Nadien had de onthulling plaats van het Jan Hammenecker-gedenkteken op de kerkberm van het Onze-Lieve-Vrouw-kerkje aan zijn geliefde Schelde.

Maar wie ging dit idee in een gedenkteken uitwerken? Het moest een synthese worden van zijn leven en werk: Mariekerkenaar, de Scheldezoon, de Scheldedichter, de grote Vlaming, de vurige Kristen, en de priester Gods.

Uit de inzendingen werd het concept van Herman De Cuyper weerhouden omdat hij Jan Hammenecker gekend heeft en doorgrond. Zij waren twee zielsverwanten en Herman de Cuyper heeft hem niet enkel uitgebeeld maar tevens sprekende gedaante gegeven. Hij was de enige kunstenaar die het idee heeft opgevat Jan Hammenecker samen met Sint-Lutgart in het standbeeld te verwerken.

De Scheldedichter Bert Peleman schreef toen een passende ode gewijd aan Jan Hammenecker en Sint-Lutgardis.

*Hulde aan Jan Hammenecker
Bij het standbeeld in zijn geboortedorp*

*Nog staart gij naar uw sterke vloed
terwijl gij vroom Maria groet;
uit licht gebeiteld bij de stroom,
Vervult gij groots uw levensdroom.*

*Geen visser vaart voor u nog uit,
Verdreven werd de rijke buit!
Maar boven doemenis en dood,
Rijst in uw ziel Gods morgenrood.*

*Met Sint Lutgardis aan Uw zij,
Wenkt in het wassende getij,
Weer wordt de Schelde tot Jordaan,
Tot bron van bovenaards bestaan.*

*En meeuwen kreitsen om uw hoofd,
Terwijl gij dankend Kristus looft;
Gij 'mensenvisser', Vlaams en vroom
Vervuld van Gods genadestroom.*

Lodewijk De Vocht heeft er een melodie op getoonzet.

Wij daar naartoe en wij werden goed ontvangen. Ik vroeg of dit beeld naar Westrode mocht komen voor de tentoonstelling. Zij vroegen ons of er een verzekering werd afgesloten voor deze tentoonstelling. Ik moest een negatief antwoord geven. Het beeld bleef veilig in Blaasveld, want het was een te waardevol kunstwerk. Zij vertelden toen dat het beeld zou geschonken worden aan "Bie," hun neef-priester Herman Boon. Hij was docent aan de U.F.S.A.L te Brussel en onderpastoor te Meise. Wij mochten wel het beeld fotograferen en deze foto heeft toen gediend in de tentoonstelling.

Nadien bezochten wij het museum van Herman de Cuyper, ook te Blaasveld. De beeldhouwer vertelde van het terughalen van het beeld en het verkopen aan priester Maurice Boon. Door aankoop van het Sint-Lutgardusbeeld heeft de familie Boon belet dat het beeld, in verkeerde handen zou terechtkomen, uit eerbied voor hun vriend.

Wij keken met grote ogen naar de prachtige beelden en luisterde naar de gedreven uitleg over zijn beeldhouwwerk. Wij zagen ook de maquette van de buste van Jan Hammenecker.

Moeder en kind

Gelukkig vonden wij een eiken buste van Jan Hammenecker bij "Staf van de Meivis", het onthaalschip te Mariekerke, aan de Schelde. Het was in bruikleen gegeven door de familie Moortgat uit Breendonk. Wij kregen de toelating om deze buste in de tentoonstelling als blikvanger te gebruiken. De tentoonstelling had plaats in de parochiezaal met als inleider Prof. Herman Mertens.

Tijdens het palingfestival in het weekend van Pinksteren 1983 werd het beeld in de O.L.V.-kerk van Mariekerke tentoongesteld.

De parochiale werkgroep "Sinte-Marie" had een retrospectieve tentoonstelling ingericht over de beeldhouwer, "Herman De Cuyper zijn leven en werk".

Naast het beeld van Sint-Job en de vele religieuze beeldhouwwerken, vonden wij in de catalogus vier beelden van Sint Lutgart.

Onder nr. 5 stond vermeld; "Sinte Lutgart van Jan Hammenecker in eikenhout." Het Lutgardisbeeld dat ooit bestemd was voor Westrode!

Het beeld is na 70 jaar terug in de gemeente. Dank zij de gift van Joanna De Win, in augustus 2000, aan pastoor Herman Boon. Het beeld heeft nu een plaats gekregen in de Sint-Martinuskerk te Meise. Het beeldhouwwerk heeft een bewogen geschiedenis gekend.

Onze gemeente Meise heeft een waardevol Lutgardisbeeld van beeldhouwer Herman De Cuyper en te Westrode hebben wij de Scheldekruisweg van de schilder Tony Van Os. Beide kunstwerken hebben wij te danken aan pastoor Jan Hammenecker, priester-dichter, die in een stemmige grafkapel begraven ligt op het kerkhof van Westrode

GERAADPLEEGDE BRONNEN.

1. Verzen 1908, J. Van Lantsschoot- Moens, Dendermonde 1908
2. Jan Hammenecker, Zoo zuiver als een ooge, Veritas, Antwerpen, 1918
3. “ “ Gebeden van het Heilig Hart, Veritas, Antwerpen 1918
4. “ “ Zoo zuiver als een ooge, L.Opdebeek, Antwerpen, 1931
5. Hooger Streven, tijdschrift van de Kunstkring, Londerzeel, jaargang, 1932
6. Bloemlezing, Vlaamsche Boekencentrale, Antwerpen, 1934
7. Jos Van Reusel, “Jan Hammenecker,” Van In, Lier, 1946
8. Jan Hammenecker, Sinte Lutgart, Gilde van Sinte Lutgart, Tongeren 1956
9. Encyclopedie van de Vlaamse Beweging, Lannoo, Tielt, 2 delen, 1975
10. Brochure van de tentoonstelling “Herman De Cuyper” in de O.L.V.-kerk van Mariekeke. 1983
11. Michel Van den Broeck, “Arthur Meulemans en Jan Hammenecker”, in het tijdschrift van de heemkring, “Het oude land van Aarschot.” 1984
12. De potloodtekening van het Sint-Lutgardusbeeld is van Paul Carlier. 2002

2001-11-22

Michel Van den Broeck

HET TONEELLEVEN IN MEISE

1925 - 2002

door Piet De Cuyper (1997-2002)

Terwijl ik nog wat gegevens verzamel in verband met de toneelactiviteiten van de V.K.A.J. zou het misschien de moeite zijn om eens de historiek van de feestzaal waar de meeste toneelactiviteiten na de oorlog doorgingen even te belichten.

Zowat alle toneelverenigingen van Meise, en dit vanaf 1945, speelden ooit in de Zaal Triomf. De chirojeugd, de oud-chiroleiders, de K.W.B. beleefden er mooie toneelavonden om dan "De Morgenstar" niet te vergeten.

Ook de huidige toneelkring "Kris-Kras" speelde er haar eerste volavondstuk in september 1975 en bleef er tweemaal per jaar toneel spelen tot zij in oktober 1982 verhuisden naar hun klein theatertje " 't Spinet" aan de parking van het zwembad (over Kris-Kras en 't Spinet meer in een latere periode).

Hoe nu de zaal Triomf ontstaan is werd mij gevraagd door kunstschilder Frans Keppens, die deze historiek en ook die van de beiaard van Meise heeft verfraaid met pentekeningen tijdens zijn tentoonstelling ter gelegenheid van de beiaardfeesten die plaats vond in de tentoonstellingsruimte van de bibliotheek waar zich vroeger de zaal Triomf bevond.

Ik kon een paar oude foto's en de verkoopacte op de kop tikken en maakte volgende historiek :

De Historie van "Den Triomf"

De zaal Triomf was samen met het Kursaal in Meise de belangrijkste plaats waar menig Meisenaar ooit een lief vond. Deze feestzalen waren zowat de bijzonderste plaatsen waar er gedanst werd, tijdens de jaarlijkse bals, ter gelegenheid van "Meise-kermis" in juli en oktober. Er waren nog meerdere kleine danszalen zoals bij Munster op de Brusselsesteenweg. De zaal Triomf was het lokaal van de Koninklijke fanfare "De Verenigde Broeders" of in de volksmond "de ressen" genaamd en de Kursaal was het lokaal van de fanfare "Concordia" die de bijnaam kregen van "de Euzzels".

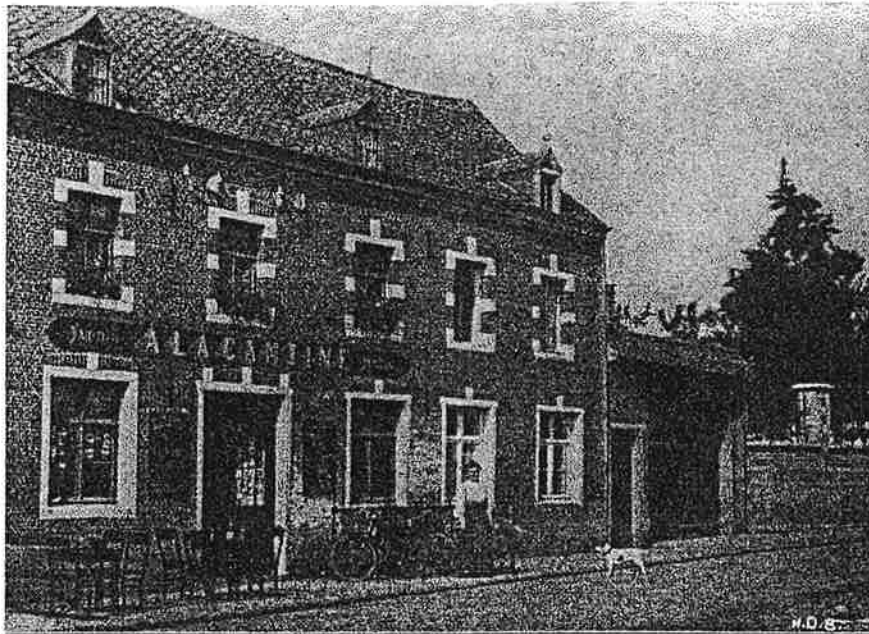
Alleen de Kursaal bestaat nog en is gevestigd op de hoek van de Krogstraat en de Brusselsesteenweg. Het is nu de decoratiewinkel "Carpet 2000". Vroeger was het een grote herberg, met aansluitend de feestzaal.

De zaal Triomf was gevestigd rechtover de Sint-Martinuskerk en was dus ook een herberg, met achterin een koertje met toiletten. Verder was er de grote zaal, welke echter in 1987 afbrandde. Alleen de herberg bleef gespaard en het eigendom werd een paar jaar later aangekocht door de gemeente Meise.

Hoe is nu de "zaal Triomf" ontstaan en wat had deze zaal als rijk cultureel en sociaal verleden te bieden ?

"A la Cantine" was de eerste benaming van deze volks-staminee (staminette) met danszaal en was toen de eigendom van de heer Benoit De Freyst (+1897) en zijn echtgenote Catharina Verhaegen (+1899). Bij het overlijden van het echtpaar De

Freyst werd het de eigendom van hun dochter Juffrouw Anna De Freyst. Wij houden ons bij deze eerste eigenaars want vroeger zal dit wel het eigendom geweest zijn van de vroegere bewoners van het Kasteel van Bouchout (zie boek "De Waterburcht" door Constant Noppen nog steeds te verkrijgen in de boekhandels van Meise). De oudste Meisenaren, onder andere buurmeisje Lisette Haeck, herinneren zich vaag de naam van een zekere Anna van Vilvoorde.

Vroeger waren de achternamen van de bewoners van Meise niet zo belangrijk en werd iedereen met de voornaam aangesproken. Men voegde er dan nog de voornaam van een van de ouders aan toe, de plaats waar men woonde of het beroep dat men uitoefende (vb. Maria van 't Hoekske, Lisette van Doren Haeck, Dikke Fidel, Lange va Creaal, den Binner, de Lion, Michel den biënhaaver, Smet va Liske, Fernand den Braaver, Jean de velomaker, Rikske de Kassar en zovele andere als Jefke va Florans va Jean va Waaike Cuipes!?). (zie bijnamen in Dialect van Meise van Jef De Cuyper). Anna zal dus wel van de Meisenaren de naam gekregen hebben van "Anna van de Cantine".

Een verkoopakte van 1934 vermeldt dat Keizerin Charlotte dit goed aankocht van Anna De Freyst op 9 oktober 1907. Hiervoor had ze het domein en het kasteel van Bouchout aangekocht voor haar door Koning Leopold II, nadat het kasteel van Tervuren, waar ze vroeger verbleef, was afgebrand.

"Au Menneke Pis" (1907-1929)

Vanaf 1907 werd de herberg met danszaal gehuurd van Keizerin Charlotte door het echtpaar "Sander" Delaunoy-Verlinden. Sander was een bijnaam. De echtgenote van "Sander" was de zus van Jef en Miel Verlinden die de vroegere smidse uitbaatten op de Brusselsesteenweg.

"Sander" en zijn vriend Louis Van Dievoet (vader van Jean Van Dievoet en grootvader van Louis) hielden van een grap en de naam "A la Cantine" werd prompt veranderd in "Au Menneke Pis". Toen waren de namen van vele herbergen en straten nog in het Frans in onze gemeente (zie de verschillende oude zichten van Meise op postkaarten).

Ons gemeenteplein noemde toen de "Place Clementine" en werd daarna veranderd in de "Place Loens" omdat er een grote boerderij op deze plaats stond waarvan de boer de naam of bijnaam "Loens" droeg. Deze Franse namen ontstonden zeker onder de invloed van het kasteel en de Franse bourgeoisie.

"Au vieux Meisse" - "In 't oud Meisse" (1929-1947)

In het jaar 1929 werd de zaak overgenomen door Louis Huygens-Stevens, ouders van Frans(+) en Clairette Huygens. Toen de kinderen van de parochieschool wilden binnengaan in de herberg om iets te vragen, verbood de toenmalige zuster de kinderen om de herberg te betreden. "Waar zulk een naam boven de deur prijkte mochten de kinderen geen voet binnenzetten" klonk het. Louis hoorde dit en veranderde prompt de naam van zijn herberg. Zo werd het dan "In 't oud Meisse" langs de ene zijde en "Au vieux Meisse" aan de andere zijde van de ingang.

Ik herinner mij nog dat achter de herberg met zaal een aantal gebouwen stonden, waar wij nog naar school gingen. We moesten een aantal trapjes opklimmen, buiten langs de zijkant en kwamen dan in lokalen, waar we les kregen van meester Rosiers en meester Ooms. Het waren de eerste twee studiejaar die hier gegeven werden (vanaf 1945).

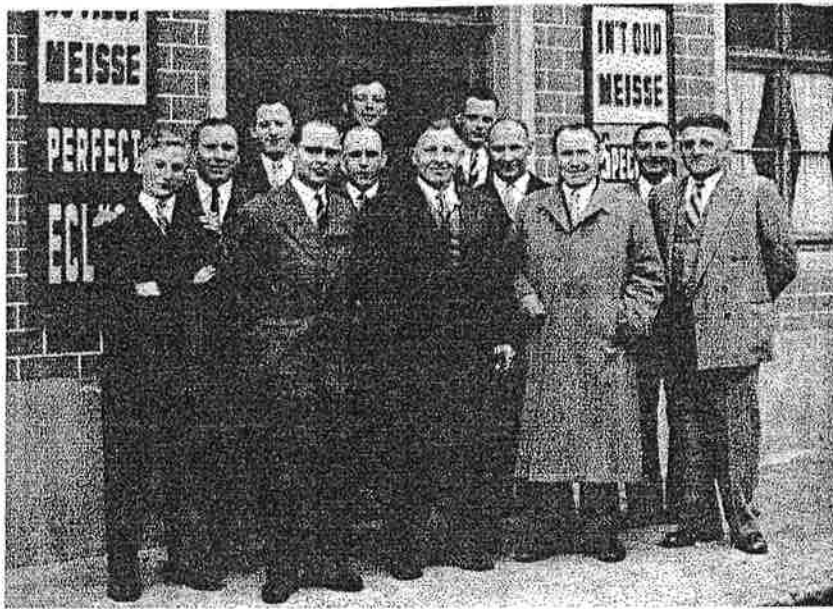
Dit was wel voor de eigenlijke zaal Triomf gebouwd werd want toen stond er nog, zoals reeds eerder vernoemd, een kleinere danszaal met aanbouw.

Nadat op 9 januari 1927 "Hare Majesteit de Keizerin ten kastele van Bouchout te Meysse was overleden" (zo meldde het de krant), werden verschillende eigendommen van de keizerin te koop gesteld, waaronder ook het eigendom van "Au vieux Meisse"- "In 't oud Meisse".

Op 13 november 1934 kocht "Carolus-Ludovicus Huygens geboren te Meysse en zijn echtgenote Stéphania-Antonia Stevens het huis met werkplaats, danszaal,

serre, koer gelegen aan den ouden weg van Brussel naar Meysse, oppervlakte : acht aren veertien centiaeren en vijf en dertig tien milliaren" van de erfgenamen van Hare Majesteit Keizerin Charlotte.

De akte van verkoop vermeldt als erfgenamen : Zijne Majesteit Leopold III, Koning der Belgen, Hare Majesteit koningin Elisabeth, echtgenote van Koning Albert I, Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Karel, Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Marie-Josée, Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Henriette, Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Joséphine, Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Stéphanie, Hunne Hoogheden Prins en prinses Lonyay de Nagi Lonya en Vasaros Nameny, Hare Keizerlijke en Koninklijke Hoogheid Prinses Clémentine, weduwe van Zijn Keizerlijke Hoogheid Monseigneur Prins Napoléon, Hare Hoogheid Prinses Dorothée.

Deze akte vermeldt de bureu van Louis Huygens en echtgenote als volgt:

"Het verkochte goed mag als erfdienstbaarheid beschikken over een doorgang ter breedte van drie meters dertig centimeter, zelfs voor paarden en karren op het aanpalend goed van de Heer Joos (vader van onze latere koster Jan Joos), om langs de inrijpoort, staande op het goed van denzelfden Heer Joos op de kassei te komen en dit ten eeuwigen dage en zonder vergelding". (n.v.r.: dit behelst de zijde van de latere beenhouwerij).

"Er dient nog het volgende in aanmerking genomen te worden :

- 1. De muur scheidende den hof van het verkochte goed van het Park van het kasteel d'Hoogvorst, blijft aan de verkoopers toebehoren en is de eigendom van deze laatsten. Voor het onderhouden en het herstellen van dezen muur zullen de verkoopers het recht hebben, het heden verkochte goed aan de echtgenooten Huygens-Stevens te betreden, zonder de minste schadevergoeding te betalen.*
- 2. De aankoopers zullen gehouden zijn het verkochte goed af te sluiten, van het deel dat aan de verkoopers blijft toebehooren.*
- 3. De gemeenheid der andere scheidingsmuren wordt geenzins gewaarborgd.*
- 4. In een muur scheidende de koer van het verkochte goed van den eigendom van den Heer Constant Joos, bestaan er twee vensters met vaststaande vensterramen, welke licht nemen op de koer. De aankoopers zullen gehouden zijn dezen toestand te eerbiedigen en mogen van geene enkele rede de afschaffing er van aanvragen.*

5. De kelder van de aanpalenden eigendom, toebehoorend aan de Weduwe Josephus De Cuyper (n.v.r. : zijde mijn overgrootmoeder) strekt zich uit onder de keuken van het heden verkochte goed." (enz.) aldus de akte van verkoop.

Als men voor het eigendom staat, met de rug naar de kerk, had men dus rechts als burens de familie Joos en achteraan de muur van de pastorie, welke eigendom was van de gemeente Meysse. Links de familie Josephus De Cuyper waarvan overgrootvader

reeds overleden was bij de aankoop in 1934. De drie groottantes Catherine, Maria en Anna hebben daar samen ook nog de herberg met boerderij uitgebaat, voor dat de begrafenisondernemer Pauwels er zich vestigde.

ZAAL "TRIOMF" (1947-1987)

Louis Huygens en zijn echtgenote Stefanie Stevens waren dus vanaf 16 november 1934 de rechtmatige eigenaars van "Au vieux Meisse" - "In 't oud Meisse" en ze hadden grootse plannen.

In 1947 werden al de achtergebouwen en de kleine zaal afgebroken en werd de nieuwe zaal gebouwd. Vanaf het ogenblik dat de zaal klaar was werd dan ook de naam van de herberg vervangen door "Zaal Triomf", maar de Meisenaren spraken altijd over "**Den Triomf**".

De fanfare "De Verenigde Broeders" en ook "De Gewezen Soldaten" (en nog talrijke andere verenigingen) hadden er hun lokaal. De repetities van de fanfare vonden er wekelijks plaats. De jaarlijkse teerfeesten en niet te vergeten de opvoeringen van de Koninklijke Toneelvereniging "De Morgenstar" (zie "Toneelleven in Meise" in het tijdschrift van Berla) werden er ook gehouden. Ook de bestuursleden van de "Gewezen Soldaten" hadden er regelmatig hun vergaderingen en een jaarlijks teerfeest. De twee aartsrivalen "De Euzzels" en "De Ressen" speelden dan samen in één fanfare broederlijk naast elkaar. Mijn vader Jean De Cuyper was de dirigent van deze "broederlijke" bijeenkomst.

Ook de toenmalige "Gewestelijke Gilde van Boeren en Tuinders" hield daar haar jaarlijks "Bloemenbal". Ik herinner mij dat de zaal dan versierd werd met prachtige bloemen. De landbouwers en bloemenkwekers van de omgeving met hun echtgenotes, in avondkledij, hadden daar hun jaarlijkse feestelijke bijeenkomst.

De kermisbals met live-orkest waren toen gebeurtenissen waar iedereen naar uitkeek. Het was toen nog echt kermis voor de mensen van Meise. Het waren meestal de leden van de fanfare die samen een dansorkest vormden, zowel in "Den Triomf" als in de "Kursaal"..

Tot in 1960 hebben Louis (die de bijnaam "Boske" kreeg) en zijn Stefanie deze zaal en herberg uitgebaat. Dan was het tijd om jongere krachten aan te spreken, die de zaal Triomf verder wilden beheren.

Dominique en Marie-Louise Van Opstal werden de nieuwe uitbaters en het leven in en rond de "Zaal Triomf" ging zijn gewone gang. Wat wel veranderde waren de kermisbals, want Dominique en Marie-Louise hadden een voorliefde voor kermisorgels. Tijdens de kermis werd het dus de gewoonte om een prachtig, groot elektronisch orgel te installeren, waar menig walsje werd gedanst.

De Chirojeugd speelde ook regelmatig toneel in de zaal Triomf onder de leiding van Herman Boon, toen onderpastoor van Sint-Martinus. Ook de oud-chiroleiding speelde er "Tien kleine Negertjes" van Agatha Christie en de music-hall "De Moord van Nijlen".

Een paar jaar later verhuisden ook Dominique en Marie-Louise Van Opstal naar de Boechtstraat en stond de "Zaal Triomf" leeg en te koop.

In 1987 brandde de zaal volledig af. Een paar jaar later werd de herberg met de verwoeste zaal aangekocht door de gemeente Meise.

Na jaren van twijfel voor de verdere bestemming van de "Zaal Triomf" en nadat het "Rode Kruis" hier nog een tijdje haar lokaal had, werd begonnen met de volledige afbraak van de herberg. De knoop werd eindelijk doorgehakt want na lang politiek getouwtrek, werd de lang verwachte "bibliotheek met ontmoetingsruimte en tentoonstellingszaal" werkelijkheid, dank zij de toenmalige bestuursploeg van de gemeente en de inzet van schepen Marcel Belgrado.

Vele inwoners van onze gemeente kunnen hier nu terecht om boeken te ontlenen en ook de "Kunstkring" en zijn leden maken dankbaar gebruik van deze tentoonstellingsruimte om hun creativiteit en kunde te tonen.

Hierdoor zal "Den Triomf" weer uitgroeien tot de plaats waar "vroeger en nu verenigd" de inwoners de kans krijgen om sociale en culturele activiteiten te organiseren.

Wij, Meisenaren, mogen daar terecht fier op zijn !

(Piet De Cuyper, maart 2002)

Volgende keer hoop ik jullie heel wat toneelavonturen te kunnen vertellen over de kajotsters en hun toneelbelevissen. Hiervoor ga ik ook langs bij Oscar Wellens, zoon van zowat de meest actieve en creatieve toneelauteur, acteur en regisseur van na de oorlog : Jef Wellens (+).

Foto 1 : A la Cantine; foto 2 : Au Menneke Pis; foto 3 : Au vieux Meisse - In 't oud Meisse met het bestuur van de fanfare "De Verenigde Broeders"; foto 4 : In 't oud Meisse - Au vieux Meisse met grootvader en vader Huygens, dochter Clairette en kleindochter Nicole; foto 5 : Zaal Triomf (voordeur).

“Het is niet eenvoudig om te checken of u voor alles wel op de goede manier verzekerd bent, maar een makelaar die aan uw kant staat wil dat graag samen met u doen.”

N.V. ZAKENKANTOOR BOGAERTS

Boechtstraat 15 - 1860 MEISE

Tel. (02) 269 99 70 - Fax (02) 269 93 17

CDV nr : 13209

VERZEKEREN AAN DE KANT VAN DE KLANT

Dit *kwaliteitsmerk* betekent dat we als makelaar ERKEND en ONAFHANKELIJK zijn, en dat we de strenge normen van ETHIEK, EFFICIENCY en OPLEIDING hoog in ons vaandel dragen.

Leef uw leven.

Wij beschermen.

VERZEKEREN

Ooit over nagedacht waar het echt om gaat in het leven? Voor de een is het een glanzende loopbaan. Voor de andere is het de schaterlach van een kind. Soms noemen we het geluk, soms ben je er gewoon voor geboren. Waar het vooral om gaat, is dat het duurzaam is. En dat beschermen wij. Vanaf het moment dat u er over droomt. Zo kan u er vooral intens en lang van genieten.

**FORTIS
BANK**

Fortis Bank, a member of the Fortis Group, is a registered bank in Belgium.

Agentschap Wolvertem

**Hoogstraat 1
1861 Wolvertem**

tel 02-269 00 40
fax 02-269 32 42

Agentschap Meise

**Boechtstraat 21
1860 Meise**

tel 02-269 08 93
fax 02-269 64 62

cliëntendienst 0800-16789 *www.fortisbank.com